

POSTANOWIENIE

Dnia 5 marca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska

w sprawie **M.J.** skazanego z art. 286 § 1 k.k. i in.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 5 marca 2025 r.
kwestii wyłączenia sędziego Sądu Najwyższego M.S.,
na podstawie art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 i 4 k.p.k.

postanowił:

**wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego M.S. od udziału w
rozpoznaniu sprawy o sygn. II KO 8/25.**

UZASADNIENIE

Do Sądu Najwyższego wpłynęła kasacja obrońców skazanych M.J. i M.S. Sprawę do rozpoznania kasacji przydzielono sędziemu Sądu Najwyższego P.K. Postanowieniem z dnia 12 lipca 2022 r., sygn. akt II KK 594/21, Sąd Najwyższy w jednoosobowym składzie oddalił kasację obu skazanych jako oczywiście bezzasadną. Skazany M.J. pismem z dnia 13 stycznia 2025 r. złożył pismo, w którym wskazał na możliwość zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej w postaci nienależytej obsady Sądu Najwyższego w przedmiotowej sprawie. Do rozpoznania sprawy o sygn. II KO 8/25 dotyczącej skazanego M.J. został wyznaczony SSN M.S. Pismem z dnia 17 lutego 2025 r. skazany M.J. złożył wniosek o wyłączenie sędziego SSN M.S. od rozpoznania sprawy. Do rozpoznania wniosku została wyznaczona SSN B.S.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Nie ulega wątpliwości, że orzekanie przez sędziego M.S. w przedmiocie zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej wynikającej z obsady Sądu Najwyższego z udziałem sędziego P.K. w sprawie o sygn. II KK 594/21 powinno skutkować jego wyłączeniem nie tylko jako *iudex suspectus*, ale z urzędu na podstawie art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k. Okoliczności związane z powołaniem SSN M.S. na urząd sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie przepisów ustawy o KRS z 2017 r. są bowiem tożsame.

W myśl zasady *nemo iudex indoneus in propria causa* odsuwa się od sprawy sędziego w sytuacji, gdy jej rozstrzygnięcie wpływa na sferę jego praw i obowiązków. Nie chodzi przy tym jedynie o te ewidentne przypadki, gdy sędzia jest stroną procesową, która *ex definitione* ma interes prawny w korzystnym dla siebie rozstrzygnięciu, ale o każdy przypadek, gdy sprawa dotyczy sędziego bezpośrednio. W orzecznictwie Sądu Najwyższego podnosi się, że „trudno o bardziej jednoznaczny przypadek tego rodzaju sytuacji niż ten, w którym sędzia Sądu Najwyższego powołany w niekonstytucyjnym trybie, ma orzekać o wyłączeniu od rozpoznania kasacji osoby powołanej również z udziałem Krajowej Rady Sądownictwa nie będącej organem tożsamym z tym, który przewidziany jest w art. 187 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej” (zob. postanowienie SN z dnia 13 grudnia 2024 r., sygn. akt II KK 311/24).

Tymczasem M.S., tak samo jak P.K., został powołany na urząd sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, którą ukształtowano na mocy ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 3). Sam fakt brania udziału w orzekaniu osoby powołanej na urząd sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw prowadzi do nienależytej obsady sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. (zob. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22; uchwała Sądu Najwyższego w składzie połączonych 3 Izb z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20).

Z dotychczasowego orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka wynika natomiast, że tego rodzaju wady stwierdzone w postępowaniach

nominacyjnych na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego mają charakter systemowy i będą brane pod uwagę w podobnych skargach złożonych w przyszłości do Trybunału (por. m. in. wyroki: z dnia 22 lipca 2021 r., nr 43447/19, Reczkowicz przeciwko Polsce; z dnia 8 listopada 2021 r., nr 49868/19 i 57511/19, Dolińska-Ficek i Ozimek przeciwko Polsce i z dnia 3 lutego 2022 r., nr 1469/20, Advance Pharma Sp. z o.o. przeciwko Polsce).

Mając powyższe na uwadze należało wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego M.S. od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. II KO 8/25.

[WB]

r.g.